

Juhtide tegevuskava

Detsember 2017

Majandus- ja rahaliit

Eelseisev euroala tippkohtumine saab olema eelmistest väga erinev – pole kriisi, mida juhtida. Euroala majandus liigub kasvusuunal ja teeb seda käesoleva kümnendi kiireimal sammul. Töökohtade koguarv purustab rekordeid ning töötuse määr on kaheksa aasta madalaim. Valitsemissektori eelarvepuudujääk on vähenenud ja usaldus majanduse vastu on tagasi. Kõik see on saanud teoks tänu paljudele meetmetele, mis me oleme nii liikmesriikide kui ka ELi tasandil viimase kümne aasta jooksul võtnud meie majanduste konkurentsivõime parandamiseks ja euroala kriisidele vastupanuvõime suurendamiseks.

Paranenud majandusolukord annab võimaluse arutada eesisevaid väljakutseid ja viise tulevaste kriiside käsitlemiseks, pidades silmas, et paljud potentsiaalsed riskid on välised ja mitte üksnes Euroopale omased, sealhulgas geopolitiilised pinged terves maailmas, suurenev proteksionism, Hiina majanduse võimalik aeglustumine, finantsturgude suurenenud riskikartlikkus koos üldise intressimäärade tõusuga ja järskude korrigeerimistega vahetuskurssides. Just selles kontekstis tuleks meil arutada, kuidas majandus- ja rahaliitu tugevamaks muuta.

Strateegiline küsimus on seega, kuidas tagada, et meil – liikmesriigid ja rahaliit tervikuna – oleks olemas asjakohased vahendid potentsiaalsete šokkidega toimetulekuks. **Detsembris toimuv euroala tippkohtumine on esimene võimalus seda küsimust käsitleda ning see peaks võimaldama juhtidel teha järgmisel aastal otsuseid.**

Rooma deklaratsioon näitab meie kindlat pühendumist tööle majandus- ja rahaliidu väljakujundamise nimel. 2015. aasta juunis esitatud viie juhi aruanne sisaldab põhjalikku reformiettepanekute kogumit. Kuigi ollakse üksmeelel üldises eesmärgis, on liikmesriigid siiski eri meelt selles, mida tuleb teha ja kui kiiresti tuleks tegutseda. Olukorras, kus turusurve puudub, on kollektiivne poliitiline tahe teha edusamme nõrgenenud.

Tippkohtumisel palutakse juhtidel avaldada arvamust, milline on nende eelistatav lähenemisviis majandus- ja rahaliidu edasisele tugevdamisele. **Pole siiski kahtlust, et esimeseks proovikiviks on kujundada välja pangandusliit, mis on võimalik ja vajalik. Ilma märkimisväärsete edusammudeta selles valdkonnas on väga raske näha ette edusammude tegemist märksa ambitsioonikamate ideedega.**

Meie mõttevahetust ette valmistades kaalus eurorühm mitmeid ideid, mille osas valitseb laialdane üksmeel:

- võtta kasutusele **ühtse kriisilahendusfondi ühine kaitsemeede**, võimalik et Euroopa stabiilsusmehhanismi krediitdiliini vormis;
- arendada edasi Euroopa stabiilsusmehhanismi koos võimalusega, et sellest saab nn **Euroopa Valuutafond**. See peaks toimuma kooskõlas ühise kaitsemeetmega tehtava tööga;
- arendada edasi ECOFINi 2016. aasta juuni tegevuskava pangandusliidu väljakujundamise kohta, milles esitatakse üksikasjalikud hindamiskriteeriumid ja tähtajad riskide vähendamiseks ja jagamiseks, sealhulgas nähakse ette **Euroopa hoiuste tagamise skeemi järkjärguline loomine**.

Mitmes muus küsimuses ei ole arutelud siiski viinud laiapõhjalise ühise arusaamiseni:

- selgitada **eelarve-eeskirju**, et lihtsustada olemasolevat raamistikku või tugevdada eeskirjade rakendamist ja jõustamist;
- luua euroala jaoks **fiskaalvõimekus**, sealhulgas stabiliseerimise eesmärgil;
- luua **Euroopa majandus- ja rahandusministri ametikoht**, mille funktsioonid tuleb veel kindlaks määrata.

Juhtidel palutakse osutada, kas nad on nõus järgmisega:

- **volitada eurorühma või asjakohasel juhul majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu jätkama tööd eespool nimetatud küsimustes, pidades esmatähtsaks neid küsimusi, milles valitseb kõige laialdasem üksmeel;**
- **tulla nende küsimuste juurde tagasi 2018. aasta juunis, et leppida kokku esimestes otsustes.**